

ترجمه: موسسه فرهنگی شمس الضحی

@kafilearn

كتاب فصل العِلم

باب همشیفی و ارتباط با عالمان

۱- عَلَيْ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ رَفِعَةَ قَالَ: قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ: يَا بُنَيَّ، اخْتَرِ الْمَجَالِسَ عَلَى عَيْنِكَ. فَإِنْ رَأَيْتَ قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ جَلَّ وَعَزَّ فَاجْلِسْ مَعَهُمْ؛ فَإِنْ تَكُنْ عَالِمًا نَفَعَكَ عِلْمُكَ وَإِنْ تَكُنْ جَاهِلًا عَلَمُوكَ. وَلَعَلَّ اللَّهُ أَنْ يُظِلَّهُمْ بِرَحْمَتِهِ فَيَعْمَلُ مَعَهُمْ. وَإِذَا رَأَيْتَ قَوْمًا لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فَلَا تَجْلِسْ مَعَهُمْ؛ فَإِنْ تَكُنْ عَالِمًا لَمْ يَنْفَعَكَ عِلْمُكَ وَإِنْ كُنْتَ جَاهِلًا يَزِيدُوكَ جَهَلًا، وَلَعَلَّ اللَّهُ أَنْ يُظِلَّهُمْ بِعُقُوبَةٍ فَيَعْمَلُ مَعَهُمْ.

نقل شده است که لقمان به فرزندش گفت: پسرکم، مکان نشست و برخاستت را با دقت برگزین. اگر دیدی عده‌ای خدای عز و جل را یاد می‌کنند با آنان بنشین، زیرا اگر عالم باشی، علم تو برایت سودآور خواهد بود و اگر جاهم باشی، آنان به تو یاد خواهند داد، و چه بسا خدا آنان را در سایه‌ی رحمت خودش قرار دهد و تو را نیز در برگیرد. [اما] وقتی عده‌ای را دیدی که خدا را یاد نمی‌کنند، با آنان منشین؛ زیرا اگر عالم باشی علم تو برایت سودی ندارد و اگر جاهم باشی، بر جهل تو خواهند افزود، و چه بسا خدا عقوبی بر آنان قرار داده باشد و شامل حال تو نیز بشود.

۲- عَلَيْ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيسَى، جَيِّعاً عَنْ أَبِينِ حَمْبُوبٍ، عَنْ دُرْسَتَ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامَ قَالَ: مُحَادَثَةُ الْعَالَمِ عَلَى الْمَرَابِلِ خَيْرٌ مِنْ مُحَادَثَةِ الْجَاهِلِ عَلَى الرَّأْيِ.

امام کاظم علیه السلام فرمودند: گفتگو با عالم بر روی زباله بهتر است از گفتگو با جاهم بر روی فرش.

۳- عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَرِيقِ، عَنْ شَرِيفِ بْنِ سَابِقٍ، عَنْ الْفَضْلِ بْنِ أَبِي فُرَّةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلهَ: قَالَتِ الْخَوَارِيُّونَ

لعيسي: يا روح الله، مَنْ نُجَالِسُ؟ قَالَ: مَنْ يُدَكْرُكُمُ اللَّهُ رُؤْيَتُهُ وَيَزِيدُ فِي عِلْمِكُمْ مَنْظَفُهُ
وَيُرَغِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ.

پیامبر صلی الله علیہ وآلہ فرمودند: حواریون از عیسی پرسیدند: ای روح الله، با چه کسی نشست و
برخاست کنیم؟ او گفت: با کسی که دیدار او شما را یاد خدا می‌اندازد و گفتار او بر علم شما
می‌افزاید، و کدرار او شما را به آخرت ترغیب می‌کند.

٤- مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَاذَانَ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ
أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآله: مُجَالَسَةُ أَهْلِ الدِّينِ شَرَفُ الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ.

پیامبر صلی الله علیہ وآلہ فرمودند: نشست و برخاست با دینداران شرافت دنیا و آخرت است.

٥- عَلَيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاؤَدَ
الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنْ مِسْعَرِ بْنِ كِدَاءِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَاجَعْفَرَ عَلَيْهِ السَّلَامَ
يَقُولُ: لَمَجْلِسُ أَجْلِسُهُ إِلَى مَنْ أَثْقَ بِهِ أَوْنَقَ فِي نَفْسِي مِنْ عَمَلِ سَنَةٍ.

امام باقر علیه السلام فرمودند: یک جلسه که با کسی می‌نشینیم که به او اطمینان دارم، از عمل
یکسال برایم اطمینان بخشتر است.